

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΦΙΛΙΑ

Εἶνε σήμερα ἡ φιλία
 Ἦχος ψεύτικος . . . ἄφρός!
 Ποῦ ἔς τὴν ὥρα τῆς ἀνάγκης
 Σβνέται, χάνεται κ' αὐτός.

(1890)

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΑΝΟΥΣΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΡΕΠΟΡΤΕΡ

Ἦχος ἀγνωστος πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ἀναφανείς ἐν Ἀθῆναις κατ' ἀρχάς μετὰ δειλίας, μετὰ συστολῆς, συνενῶν εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἐπαγγέλματός του καὶ ἔργα τῆς ἐσωτερικῆς οἰκιακῆς ὑπηρεσίας τῶν κυρίων του : «Ὅταν ἐπιστρέψης ἀπὸ τὸ παζάρι πέ-
 ρασε καὶ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐρώτησε τὸν Τμηματάρχην X . . . τί νέα ἔχομεν σήμερον». Ὅλιγον κατ' ὀλίγον ἡ καθαριότης τοῦ ὑποκαμίσου του αὐξάνει, ἀρχίζει νὰ ἐπιδεικνύη καινουργεῖς κραβά-
 τας, πάντοτε ὅμως σῶφρων, ἀγνωῶν τὰς ἀπολαύσεις τῆς ὁδοῦ Σταδίου, καὶ ἐγειρόμενος ὁσάκις διέρχονται πρὸ αὐτοῦ πρόσωπα ἀνώτερα τῆς περιωπῆς του. Δὲν ἐκαλεῖτο τότε οὔτε δημοσιογράφος οὔτε ρεπόρτερ·
 δὲν ἐκαλεῖτο δημοσιογράφος, διότι ἡ χρῆσις τοῦ σαρώθρου τῷ ἦτο προσ-
 φορωτέρα ἢ ἡ χρῆσις τοῦ καλάμου, οὔτε ρεπόρτερ ἀφοῦ τὴν σημασίαν τῆς λέξεως δὲν ἀντελαμβάνοντο σαφῶς οὐδὲ οἱ πλεῖστοι τῶν κυρίων του.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οὐδὲ λόγος ἠδύνατο ἀνὰ νὰ γίνῃ περὶ τῶν ἀξιο-
 τίμων αὐτῶν προσώπων καὶ θὰ ἐφαίνετο γελοῖος ἢ ἀκατανόητος ὁ θέ-
 λων νὰ σκιαγραφῆσθαι τότε τὴν τάξιν αὐτὴν τῶν ἀνθρώπων, ἀφοῦ ἄλ-
 λως τε δὲν παρουσιάζει τι τὸ πρωτότυπον, οὐδὲ τὸ ἰδιόρρυθμον. Θὰ
 ἦτο τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ἐζήτει νὰ περιγράψῃ τὴν συντεχνίαν τῶν σανδα-
 λοποιῶν ἢ τῶν τυπογράφων.

Βαθμηδὸν ὅμως ἡ ἔντιμος αὕτη τάξις τῶν συμπολιτῶν μας ἀνα-
 πτύσσεται, ἀν οὐχὶ κατ' ἀριθμὸν τόσον, ὅσον κατὰ ποιόν.

Διὰ τὸν μὴ γνωρίσαντα δὲ ἢ τὸν μὴ παρακολούθησαντα τὰς χιλίας
 ἐξελίξεις, τὰς πολυειδεῖς φάσεις καὶ τὴν ἐν γένει ἀνάπτυξιν τῶν κυ-

ρίων αὐτῶν, ἡ σημερινὴ περιωπὴ καὶ τὸ δυσανάβατον ὕψος, εἰς ὃ αἰωροῦνται σήμερον θὰ φανῶσι μυθιστορικὰ καὶ ὄλως ἀπίστευτα.

Πῶς νὰ μὴ ἀποθαυμάσῃ τις τὰς προόδους τοῦ τύπου, τὰς προόδους τῆς ἀθηναϊκῆς δημοσιογραφίας, τῆς τυπογραφίας καὶ ἐν γένει ὄλων τῶν μέσων τῆς διαφωτίσεως τῆς κοινῆς γνώμης, ἀφοῦ ἔχη πρὸ αὐτοῦ τοιοῦτο repportage! Οὐδὲ παρισινὴ ἐφημερὶς δύναται σήμερον νὰ παρατάξῃ πρὸ τοῦ δημοσίου τοιαύτην πεφωτισμένην ἀλλαγὰ ἀνδρῶν δημοσιογράφων, δημοσιογράφων—ταξειδιωτῶν, δημοσιογράφων φαντασιοπλήκτων, τὴν παραγωγὴν τῶν ὁποίων ὅμως ἀγοράζει τακτικῶς τὸ νοῆμον κοινὸν καὶ συντηρεῖ αὐτούς. Πρὸ τῆς ἀκαταμετρήτου αὐτῆς προόδου γεννᾶται ἀμέσως τὸ δίλημμα, ἂν τὸ repportage ἔφθασεν εἰς ὕψος δυσανάβατον ἢ τὸ νοῆμον κοινὸν κατῆλθεν εἰς βάρη δυσθεώρητα.

Ἄλλ' ἡ λύσις τοῦ διλήμματος τούτου εὐκολοῦ ἀποβάνει, ἂν λάβητε τὸν κόπον νὰ γνωρισθῆτε μ' ἓνα βέπορτερ, τύπον γνωστὸν εἰς τοὺς ὀλίγους, ἐντελῶς ὅμως ἄγνωστον εἰς τὸ πολὺ εὐπιστον καὶ ἐπιπόλαιον δημόσιον.

Λάβετε τὸν κόπον νὰ μᾶς ἀκολουθήσητε, ἔλθετε νὰ γνωρίσητε ἓνα νέον βέπορτερ τῆς περιέργου σχολῆς. Παρατηρήσατε τὰς ἀριστοκρατικὰς ἕξεις, τὰς χιλιάς γνώσεις, τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα, τὴν ἀνατροφὴν, τὴν καλὴν πίστιν, ἰδίως τὸ φιλάληθες τοῦ Κυρίου Σπουργίτου,—οὕτω θὰ καλῶμεν τὸν τύπον μας—καὶ θὰ ἐννοήσητε τότε μόνον μὲ ποῖον ἔχετε νὰ κάμητε.

Πρὶν ὅμως προβῶμεν εἰς τὰς λεπτομερείας αὐτάς, ἀποτεινόμεθα πρὸς σέ, ὦ Εὐγενῆ Γαλάτα, γλαφυρὲ τοῦ Ταρταρὲν συγγραφεῦ. Πρὸς σέ ὅστις περιέγραψας τὸν ἀθάνατον παρὰ τὸ Ῥοδανὸν τύπον, μὴ ὑποπτευόμενός ποτε ὅτι ἡ μικρὰ, ἀλλὰ ποιητικωτάτη πατρίς μας ἔχει καὶ αὐτὴ ἐκεῖ εἰς μίαν γωνίαν τῆς, παρὰ τὰ ἀφανῆ βεῖθρα τοῦ Ἰλισσοῦ, τύπον ἀπαράλλακτον τοῦ Ταρταρὲν σου, πλὴν φεῦ! οὐχὶ καὶ καλάμους ὡς τὸν ἰδικόν σου ὅπως τὸν περιγράφῃ. Δωδέ! εὐγενῆς ὕπαρξις, ἀποθανατίσασα χαρακτῆρα, ὃν πολὺ καλὰ ἐννοήσαμεν, ἠσθάνθημεν, ἀπηλεύσαμεν, χαρακτῆρα γήγισιον μεσημβρινόν, ὃν βεβαίως ἠννόησαν κάλλιστα καὶ οἱ γείτονές μας Ἴταλοὶ καὶ οἱ γείτονές σου Ἴσπανοὶ καὶ ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι, οἱ ζῶντες ὑπὸ τὴν ἐπίρροισιν καυστικῆς μεσημβρινοῦ ἡλίου καὶ ὀρίζοντος. «Ὁ ἥλιος, λέγεις πού, μεγαλοποιεῖ τὰ πάντα» καὶ δὲν πταίει ὁ Ταρταρὲν σου· ὁ ἥλιος σου ἀπαντῶμεν καὶ ἡμεῖς γιγαντοποιεῖ τὰ πάντα, καὶ δὲν πταίει ὁ Σπουργίτης μας. Ἡ μόνη μας διαφορὰ εἶναι ὅτι συνέλαβες ἓνα Ταρταρὲν σου ἐκ τοῦ μέσου χιλίων

ἄλλων συμπολιτῶν του καθὼς ἠδύνασο νὰ συλλάβῃς οἰονδήποτε ἄλλον ἐξ αὐτῶν καὶ ὁ τύπος σου θὰ ἦτο ὁ αὐτός, ἐνῶ ἡμεῖς ἀναγκαζόμεθα ἐκ μιᾶς λίαν ὀλιγαριθμοῦ τάξεως ἀνθρώπων νὰ παραλάβωμεν τὸν κ. Σπουργίτην, ἐνῶ μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἠδυνάμεθα κάλλιστα διὰ τῆς ἀγκύστρου νὰ συλλάβωμεν πολλοὺς Ἀθηναίους καὶ θὰ εἶχωμεν καὶ ἡμεῖς τὸν τύπον μας, περιωρίσθημεν ὅμως εἰς τὸν κατ' ἐξοχὴν Ταρρασκωνόν μας, εἰς τὸ ἄτομον δηλ. ἐκεῖνο τοῦ ὁποῖου ὁ τύπος διαλάμπει πλεῖστον καὶ οὕτω καθίσταται εὐκολωτέρα καὶ ἡ ἐργασία μας.

— Καθίσατε, κύριε Σπουργίτη.

Ὁ κ. Σπουργίτης ἡλικίας εἰκοσιπέντε ἕως τριάκοντα ἐτῶν, ὑπόξανθος, βραχὺς τὸ ἀνάστημα καὶ λεπτός, φέρων μύστακα καστανὸν καλῶς περιπεποιημένον, ἔχων ὀφθαλμοὺς γαλανοὺς λίαν σμικροὺς ἀλλὰ σπινθηρίζοντας, λίαν ἐρυθρὰ χεῖλη, καλύπτοντα λίαν βυπαροὺς ὀδόντας, μέτωπον στενόν, καθιστάμενον στενότερον χάριν δύο ἀφελειῶν, αἵτινες χαριέστατα καταπνίγουσι τὸ ἀενάως ἰδρῶν τοῦτο μέρος τῆς κεφαλῆς. Ὁ κ. Σπουργίτης ἐξάγει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ῥινόμακτρον μεταξινον καταπόρφυρον, εὐλογῶν ἐνδομύχως τὸν ἰδρῶτά του, ὅστις τῷ δίδει τσακίς τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπιδεικνύῃ τὴν πορφύραν του. Ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς ἐλκύει τὴν προσοχὴν τοῦ θεωμένου τὸν κ. Σπουργίτην, εἶναι τὰ δύο πλατύτατα ὠτά του, τὸ ὑπερμέγεθες τῶν ὁποίων καλῶς ἐνοῶν καὶ ὁ κομιστῆς αὐτῶν λέγει πολλάκις χαριεντιζόμενος τὴν ἐξῆς στερεότυπον φράσιν :

— Εἰς ἡμᾶς ἔδωκεν ἡ φύσις ὅ,τι μᾶς χρειάζεται, δηλ. αὐτιά μεγάλα διὰ ν' ἀκούωμεν. Τὴν φράσιν του ταύτην οὐδεὶς πώποτε ἐζήτησε νὰ διαψεύσῃ.

Ὁ κ. Σπουργίτης φέρει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στενὴν περισκελίδα ἀνοικτοῦ χρώματος λίαν κακῶς κατεσκευασμένην, ἀλλὰ τοῦ τελευταίου συρμοῦ, ἐπενδύτην μέλανα ἢ bleu foncé τῆς αὐτῆς κατασκευῆς, συγχὰ δέ, — ἰδίως τὰς Κυριακὰς — ῥεδενγκόταν ἀγνώστου ῥάπτου καὶ κοπτικῆς. Ὅ,τι ὅμως ἐπισύρει τὸ βλέμμα καὶ δίδει εὐθὺς ὄψιν ἀνθρώπου τοῦ κόσμου εἰς τὸν κ. Σπουργίτην, εἶναι οἱ ἐρυθροί, κυανοῖ, κατὰλευκοὶ λαιμοδέται του, τὸ ἐν ζευγος τῶν φαιῶν χειρῶν, τὰς ὁποίας πάντοτε φέρει ἐν ταῖς παλάμαις χωρὶς οὐδέποτε νὰ φορέσῃ, ὡς καὶ ὁ καινουργῆς πῖλος καὶ ἡ ἐπίσης καινουργῆς λεπτοτάτη βακτηρία του τῶν τριῶν τούτων ἀντικειμένων οὐδέποτε ἀποχωρίζεται, συμβαίνει δέ ὡς ἐκ τούτου πολλάκις, ὁπότε θελήσῃ νὰ σρογγίσῃ τὸν ἀέννηκον ὑπὸ

τὰς ἀφελείας του ἰδρῶτα, νὰ μὴ δύναται νὰ μεταχειρίζηται τὰς χεῖρας του καὶ νὰ πίπτουν ἀλληλοδιαδόχως ἐπὶ τοῦ δαπέδου ὅτε μὲν ὁ πῖλος, ὅτε ἡ βακτηρία ἢ αἱ χεῖριδες, πολλάκις δὲ καὶ τὰ τρία. Ὅταν δὲ ἡμέραν τινὰ κυρία τῆς ἐδοκίμασε ν' ἀνεγείρη τὸν πῖλόν του, ὅστις ἐκυλίσθη πρὸς τοὺς πόδας τῆς μετὰ τόσης θέρμης ἠθέλησεν εὐγενῶς νὰ τὴν ἐμποδίσῃ, ὥστε ἐκυλίσθη καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ δαπέδου καὶ ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἡ καθέδρα, ὥστε πρὸς στιγμὴν ἀνεστατώθη ὅλη ἐκείνη ἡ αἴθουσα. Εὐτυχῶς ὁ κ. Σπουργίτης ἀνηγέρθη σῶος καὶ ἀβλαβῆς καὶ ἤρχισεν ἀμέσως νὰ ἐξηγῇ λεπτομερῶς τὸ πῶς ἔπεσε καὶ τὸ πῶς ἠδύνατο καὶ νὰ μὴ πέσῃ. Ἐνεθυμήθη ἀμέσως ὅτι παρόμοιον γεγονός συνέβη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰς Γραμματέα Πρεσβείας στενὸν φίλον του, εἰς τῆς Κυρίας Ὑπουργοῦ Χ

— Ὁ πτωχὸς φίλος μου, ἀφηγεῖται ὁ κ. Σπουργίτης, ἐκάθητο πλησίον μου καὶ μοὶ διηγεῖτο μάλιστα λεπτομερείας τινὰς λίαν ἀξιοπεριέργους, σὰς βεβαιῶν, περὶ τῶν σχέσεων του μετὰ τινος νεαρῆς ἀγγλίδος πολὺ σκανδαλώδεις, ὅτε περιπλέκεται εἰς τὴν ἔδραν καὶ πίπτει ἐπὶ τοῦ δαπέδου. Σὰς ἀφίνω πλέον νὰ φαντασθῆτε τὴν θέσιν του. Εὐτυχῶς τὸν ἔσωσα μεταβαλὼν ἀμέσως θέμα ὁμιλίας. Ἡ Κυρία Ὑπουργοῦ ἐνόησε τὴν ἐτοιμότητά μου καὶ μὲ ἠυχαρίστησεν ἰδιαίτερως λίαν θερμῶς.

Ὁ κ. Σπουργίτης διηγεῖτο ταῦτα μετὰ χάριτος καὶ πειθοῦς ἀμμήτου, ὅταν δὲ δεσποινίς τις ἐκεῖ πλησίον καθημένη, τὸν ἠρώτησεν εἰς ποίαν γλῶσσαν συνδιελέγετο μετὰ τοῦ Γραμματέως τῆς Πρεσβείας, ὁ κ. Σπουργίτης ἀπαντᾷ αὐθωρεῖ :

— Μὰ ἂν σὰς ἴπῳ μὲ τί γλῶσσαν ὠμιλοῦμεν, τότε ἀμέσως θὰ ἐνοήσητε καὶ τὸν γραμματέα.

Λεχθήτω δ' ἐν παρόδῳ, ὅτι ὁ κ. Σπουργίτης οὐδεμίαν ἄλλην γλῶσσαν φελλίζει, ἐκτὸς τῆς μητρικῆς του τῆς ἑλληνικῆς.

Ὁ κ. Σπουργίτης συνειθίζει νὰ περιπατῇ εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου, προσπαθεῖ δὲ πάντοτε νὰ πλησιάσῃ πρόσωπα σημαίνοντα ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἀδιαφορῶν ἢ καὶ μὴ ἐννοῶν, ἂν τὰ πρόσωπα ταῦτα ἀγανακτῶσιν ἐνδομύχως, συμβαδίζοντα μετὰ τοιούτου συνοδίτου. Εὐτυχῶς τὸ πνεῦμά του εἶνε τόσον πλούσιον, ὥστε ὅπως κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ μετ' αὐτοῦ βαδίζοντος, ἐφευρίσκει χιλιάδων εἰδῶν ἱστορίας φαντασιώδεις, σκανδαλώδεις, αἰτινες ἀληθῶς κινοῦν τὸ ἐνδιαφέρον. Εἰς ἓνα συνοδίτην του βουλευτὴν ἔλεγεν ὅτι βεβαίως ἡ παραχώρησις τῆς γραμμῆς τῶν συνόρων θὰ δοθῇ τῷ κυρίῳ Ψ . . .

— Πῶς εἶνε δυνατόν, πῶς τὸ ἤξεύρετε ;

— Μὰ πρὸ μιᾶς ὥρας μοι τὸ ἔλεγεν ὁ κύριος Πρόεδρος ἐμπιστευτικῶς.

— Περίεργον πρᾶγμα· αὐτὴν τὴν στιγμήν ἄφησα τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ὁ κύριος Πρόεδρος μοι ἔλεγεν ὅτι τίποτε εἰσέτι δὲν ἀπεφασίσθη.

— Ἐ! φαίνεται ὅτι δὲν ἤθελε νὰ σᾶς τὸ 'πῆ.

Ὁ κ. Σπουργίτης, ὅστις οὔτε Πρόεδρον εἶδεν, οὔτε ἐμπιστευτικὴν μετ' αὐτοῦ συνδιάλεξιν εἶχε, διηγεῖτο ἀπλῶς ταῦτα διὰ νὰ δώσῃ βαρύτητα εἰς τὴν ἐξοχώτητά του, ἐξοργίσας τὸν πτωχὸν βουλευτὴν, ὅστις ἀπῆλθε τίς οἶδε τί μελετῶν κατὰ φρένα κατὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ὁ κ. Σπουργίτης συχναῖ εἰς τὰ θέατρα καὶ ἔχει τὰς καλλιτέρας θέσεις, ἐννοεῖται δωρεάν, λαμβάνει δὲ πάντοτε στάσιν ἀνθρώπου εὐρισκομένου ἐκεῖ ὑποχρεωτικῶς καὶ διὰ τοῦτο μόλις ἀτενίζει τὴν σκηνήν.

— Ἐ! τὰ εἶδαμε τόσαις φοραῖς αὐτὰ τὰ πρᾶγματα !

Σημειώσατε δὲ ὅτι ὁ κ. Σπουργίτης οὐτ' ἐξῆλθέ ποτε τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλ' οὔτε εἰς τὰς ἐκλεκτὰς θεατρικὰς παραστάσεις αὐτῶν τῶν Ἀθηνῶν παρευρέθη ποτέ, διὰ τὸν λόγον, ὅτι τὸ δι' αὐτὰς εἰσιτήριον ὁ κύριός του φυλάττει δι' ἑαυτόν.

Εἰς τὸ θέατρον ὁ φίλος μας φθάνει πάντοτε εἰς τὸ μέσον τῆς πρώτης πράξεως, χαιρετᾷ πολὺν κόσμον, εἶναι ὀμιλητικώτατος, ποιῶν κατὰ τὰ διαλειμματα ἐπισκέψεις εἰς τὰ θεωρεῖα καὶ ἀναχωρεῖ πρὶν ἢ ἢ παραστάσις λάβῃ πέρας, εὐρίσκων ὅτι λίαν ἀργὰ τελειοῦν ἐδῶ εἰς τὰς Ἀθήνας τὰ θέατρα. Εἰς τὰ θεωρεῖα ὅπου μεταβαίνει προσπαθεῖ νὰ καταλαμβάνῃ τὰς ἐμπροσθίας θέσεις, ὅπως τὸ κοινὸν ἀντιληφθῆ τῆς πολυτίμου παρουσίας του, ἐκεῖ δ' ἐπαναρχίζῃ τὰς ἀμιμήτους συνομιλίας του, ἐπιδεικνύων βαθεῖας γνώσεις δραματικῆς τέχνης καὶ δραματικῶν συγγραφέων καὶ ἰδίως τῶν ἐξόχων μουσικῶν. Ὅμιλεῖ περὶ κλασικῆς μουσικῆς, ὡς ἄνθρωπος κατατρίψας τὴν ζωὴν του εἰς τὴν τέχνην αὐτήν, ποῦ καὶ ποῦ δ' ἐπιφωνεῖ :

— Ποῦ εἶσαι, καυμῆνε Βάγνερ !

Μεγάλην μάλιστα ἠγειρεν ἐσπέραν τινὰ συζήτησιν περὶ μουσικῆς ἐν τινι θεωρείῳ, καθ' ἣν κυρία τις προσεπάθει νὰ πείσῃ τὸν κ. Σπουργίτην, ὅτι ὁ Βετχόβεν ἐνεπνεύσθη ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων μουσικοδιδασκάλων, τοῦ Χάυδν λ.χ. τοῦ Χένδελ, τοῦ Γκλύκ . . .

— Δὲν δύνασθε ν' ἀρνηθῆτε ὅμως, κυρία μου, ὅτι ὁ Βετχόβεν ἐνεπνεύσθη καὶ πολὺ μάλιστα ἐκ τῶν ἔργων τοῦ ἀθανάτου Βάγνερ.

— Καλὲ τί λέτε, κύριε Σπουργίτη, ὁ Βάγνερ εἶναι σύγχρονός μας ὅταν ἀπέθανεν ὁ Βετχόβεν, ὁ Βάγνερ ἦτον ὀκτῶ ἐτῶν παιδί !

Εἰς τοιαύτας ἀναλόγους περιστάσεις τσοάκις εὐρέθη ὁ κ. Σπουργίτης, ὥστε ἐκ συνηθείας πλέον οὐδέποτε ἔχανε τὴν ἐτοιμότητά του, ἀλλὰ στρέφων πρὸς τὴν Κυρίαν, ἣτις ἐτόλμησε νὰ τὸν ἀποστομώσῃ, τῇ λέγει καὶ εἰρωνικώτατα μάλιστα :

— Θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃτε νὰ σᾶς 'πῶ ταπεινῶς, ὅτι εὐρίσκεσθε εἰς πλά-
νῃν φρικτὴν. Σᾶς λέγω ὅτι ὁ Βετχόβεν ἐνεπνεύσθη ἐκ τοῦ Βάγνερ καὶ
κανεῖς δὲν θὰ μοῦ τὸ βγάλῃ ἀπ' τὸ κεφάλι.

Δυστυχῶς οὐδεὶς ἐδοκίμασε νὰ βγάλῃ ἀπ' τὸ κεφάλι τοῦ κ. Σπουρ-
γίτη αὐτὴν του τὴν ιδέαν, παρὰ μόνον κύριός τις, εἰσελθὼν τὴν στιγ-
μὴν ἐκείνην εἰς τὸ θεωρεῖον ἔβγαλε, μὲ τρόπον, αὐτὸν τὸν ἴδιον ἐκ τοῦ
θεωρείου καὶ τὸ πρᾶγμα ἔμεινεν ἕως ἐκεῖ. Ὁ κ. Σπουργίτης ἀποχαι-
ρετίζει μειδιῶν καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν σκληρὰν Κυρίαν τῇ λέγει
χαριέντως :

— Μὴ λησμονήσητε τί μοὶ εἶπατε ἀπόψε. Ἐγὼ ὑπόσχομαι διὰ τὸ
χατῆρί σας νὰ μὴ τὸ πῶ κἀνενός.

Ἐννοεῖται ὅτι ὁ κ. Σπουργ. ἐνόησε τὸ παχυλὸν λάθος του ἀλλὰ
τοῦτο δὲν τὸν ἠμπόδισε μετὰ δύο ὥρας νὰ ἐξανίσταται ἐν κύκλῳ
φίλων του πρὸ τῆς ἀμαθείας τῶν δεσποινίδων τοῦ καλοῦ κόσμου, φέ-
ρων πλείστα παραδείγματα καὶ ἰδίως ἐν τῷ ὅποιον ἀντελείφθη τὴν
ιδίαν αὐτὴν ἐσπέραν, — ἀναστρέφων ἐννοεῖται τοὺς ρόλους.

— Καλὲ πρὸ ὀλίγου ἀκόμη, μία Δεσποινίς, ἤθελε καὶ καλὰ νὰ μὲ
πίσῃ ὅτι ὁ Μπετόβεν ἐνεπνεύσθη ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Βάγνερ, ἐνῶ κα-
θὼς ἠξεύρετε, ὁ Βάγνερ εἶναι πολὺ νεώτερος καὶ ἦτο παιδάριον, ὅταν
ἀπέθανεν ὁ Μπετόβεν. Νὰ κόσμος, νὰ μάλλαμμα !

— Μὰ τίποτε νὰ μὴ ξεφεύγῃ αὐτοῦ τοῦ Σπουργίτη ! *Ε! τί εἶπες
αὐτῆς τῆς Κυρίας ποῦ σοῦ ἔκαμε τὴν σοφή ;

— Τί νὰ πῆς σὲ μιὰ Κυρία καὶ ὠραῖα μάλιστα τῆς ὑπέδειξα
τὴν πλάνην της ὅσον ἠδυνάμην λεπτότερον !

Ἄλλ' ὅπου ὁ κ. Σπουργίτης παρουσιάζει τὸν ἐξαισίον χαρακτῆρά
του εἶναι ἐν ταῖς συναναστροφαῖς ; Διότι πρέπει νὰ γνωρίζητε ὅτι δὲν
ξεφεύγει ἐσπερὶς οἰασδήποτε φύσεως ἀπὸ τὸν φίλον μας- Παντοῦ θὰ
τὸν εὑρετε ἐμπρὸς σας, καὶ εἰς τὰς μικρὰς ἐσπερίδας ὡς καὶ εἰς τοὺς
περιλάμπρους χοροὺς, εἰς τὰ διπλωματικά raout, εἰς τὰ five o'clock,
πανταχοῦ ὁ κ. Σπουργίτης περιφέρει τὴν πεπαλαιωμένην βελάδα του,
τὴν περίπου λευκὴν γραβάταν του, τὸ ἀρχαῖκόν κλάκ καὶ τὸ αὐτὸ
ζεῦγος τῶν χειρῶν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς παλάμης. Τὸ πῶς εἰσχωρεῖ εἰς ὅ-
λας αὐτὰς τὰς κοσμικὰς συναθροίσεις, ἀγνοῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον καὶ

αὐτὸν τὸν οἰκοδεσπότην, ἰδοὺ μυστήριον, ὅπερ μετὰ πολλοῦ κόπου ἀνεξιχνιάσαμεν. Ἐν πρώτοις ὁ κ. Σπουργίτης διατελεῖ ἐν γνώσει, χάριν τῶν ὑψηλῶν σχέσεών του, ὄλων τῶν ἐσπερινῶν συναναστροφῶν, ἀτινες μέλλουσι νὰ δοθῶσιν ὀρισμένην τινὰ ἐποχὴν· ἠξέυρει ὅτι ὁ κ. Π... τὴν προσεχῆ τετάρτην δίδει χορόν. Τὸ πρῶτόν του μέλημα εἶναι νὰ γνωρισθῆ μετὰ συγγενοῦς τινὸς τῆς οἰκογενείας καὶ ἰδοὺ ὁποῖαν τακτικὴν ἀκολουθεῖ καὶ ὁποῖον διάλογον ἀρχίζει μετ' αὐτοῦ :

— Πόσοι χοροὶ ἐφέτος! σᾶς βεβαιῶ ἐγὼ ἀπηύδησα ἐκ τῶν προσκλήσεων καὶ τὸ κακὸν εἶναι ὅτι καθένας θέλει νὰ ᾿δῆ τὴν περιγραφὴν τοῦ χοροῦ του εἰς τὴν ἐφημερίδα καὶ νὰ σᾶς ᾿πῶ τὸ θεωρῶ χρέος μου νὰ τοὺς γράφω κάτι τι. Σεῖς δὲν χορεύετε, δὲν θὰ χορεύσητε αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα, αὐριον, μεθαύριον, τὴν Τετάρτην . . .

— Ναί, τὴν Τετάρτην ὁ θεῖός μου δίδει ἕνα χορόν.

— Ὁ θεῖός σας! εὐγενέστατος ἄνθρωπος, ἀπορῶ πῶς ἔτυχε νὰ μὴ τὸν γνωρίσω

— ὦ! ἂν θέλετε σᾶς παρουσιάσω.

— Εὐχαριστῶ πολὺ ἑπιπροτίμου νὰ τῷ παρουσιασθῶ μετὰ τὸν χορόν . . . μήπως . . . ἂν καὶ ἤθελα νὰ τοῦ γράψω κάτι τι . . .

— Δὲν πηράζει σᾶς τὰ λέγω ἐγὼ τὴν ἐπομένην . . .

— Ὅχι δά! ἄλλο εἶναι νὰ ἡμεῖς ὁ ἴδιος εἰς τὸν χορόν . . .

— Ἐ! τότε ἐλάτε.

— Εὐχαριστῶ πολὺ ἂν ἡμεῖς εὐκαιρος τὴν τετάρτην θὰ προσπαθήσω.

Καὶ ἀμέσως ὁ κ. Σπουργίτης παραγγέλλει νὰ τοῦ πλύνουν καὶ σιδηρώσουν ἐν ἐκ τῶν τριῶν ὑποκαμίσων του καὶ μιὰ καὶ δυὸ εἰς τοῦ κ. Π. . . . Καὶ ἰδοὺ πῶς ὁ κ. Π. . . βλέπει διερχόμενον ἐμπρὸς του ἐν ἄτομον ἄγνωστον, ἀλλὰ λίαν ὑπερήφανον, μὴ χαιρετόν, — διότι δὲν γνωρίζει βλέπετε, — ἀλλ' εἰσχωροῦν μεγαλοπρεπῶς εἰς τὰς αἰθούσας, ἀποθοῦν καὶ ἀποθούμενον καὶ εὐρίσκον πάντοτε τὰς αἰθούσας στενοχώρους, θερμὰς πολὺ καὶ ὄλα ἀνυπόφορα.

— Μὰ τί θέλουν καὶ προσκαλοῦν τόσον κόσμον ἀφοῦ δὲν ἔχουν θέσιν; Καὶ τὴν φράσιν ἀποτείνει πρὸς κύκλον τεσσάρων κυρίων ἐξ ὧν μόνον ὁ εἰς τῷ εἶναι γνωστός, οἱ δὲ τρεῖς ἕτεροι ἐντελῶς ἄγνωστοι.

— Ἐ! Βλέπετε κύριε, ἔχει κάνεις τόσους φίλους . . .

— Μὰ μὲ συγχωρεῖτε, ἀπαντᾷ ὁ κ. Σπουργίτης ἐν προδήλῳ ἀγνακτῆσει, δὲν εἶναι σωστὸ νὰ στενοχωρῆ κάνεις τοὺς φίλους του.

— Μὰ δὲν εἴσθε καὶ ὑποχρεωμένος νὰ ἔλθετε . . .

— "Α ! τὸ κατ' ἐμὲ δὰ μ' ἔχουν πρὸ τόσου καιροῦ καλέσει, ὥστε καταντᾶ πλέον καὶ ὑποχρέωσις.

— Τίς σᾶς ἐκάλεσε ;

— Ὁ κ. Π . . . ποιὸς ἄλλος !

— Θὰ ἔχετε λάθος διότι ὁ κ. Π. εἴμ' ἐγὼ καὶ δὲν ἔχω τὴν τιμὴν οὔτε κἂν νὰ σᾶς γνωρίζω. Ποίος εἴσθε ;

Οἱ δύο μάρτυρες τῆς τραγικῆς ταύτης σκηνῆς, — διότι ὁ γνώριμος τοῦ κ. Σπουργίτου τὰ ἔστριψε — ἐθεώρουν τὸ μυστηριῶδες κατασταθὲν πλέον πρόσωπον τοῦ κ. Σπουργίτου, ἐνεοὶ καὶ ἀνέμενον τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος, ἀλλ' ὁ ἐτοιμότητος Σπουργίτης, ἐννοήσας τὸ δεινὸν τῆς θέσεώς του καὶ μάλιστα ἐνώπιον μαρτύρων, λαμβάνει φιλικῶς τὸν βραχίονα τοῦ κ. Π. μειδιῶν καὶ τῷ λέγει :

— Καλὲ δὲν μὲ γνωρίζετε ; ἀποτεινόμενος δὲ πάντοτε μειδιῶν πρὸς τοὺς δύο κυρίους : Μᾶς συγχωρεῖτε, κύριοι, μίαν στιγμὴν, καὶ σύρει ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν κεραυνόπληκτον οἰκοδεσπότην μακρὰν εἰς μίαν γωνίαν καὶ ἐκεῖ μὲ ὄλην τὴν ἐτοιμότητα τῷ δηλοῖ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπάγγελμα του καὶ τὴν σφοδρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀνεψιοῦ του τοῦ νὰ τὸν φέρῃ καὶ καλὰ εἰς τὸν χορὸν.

Μετὰ τὴν ἀξιοπρεπῆ ταύτην ἐξήγησιν ὁ κ. Σπουργίτης περιφέρει ἑαυτὸν εἰς τὰς αἰθούσας, λαμβάνει μέρος εἰς ὄλας τὰς συνδιαλέξεις, ἰδίως δὲ διακρίνεται ἡ παρουσία του εἰς τὸ buffet, ὅπου προσφέρει χαριέντως δροσιστικὰ εἰς τὰς πλησιαζούσας κυρίας.

Εἰς μίαν δὲ τῶν κυριῶν, ἣτις τὸν παρεκάλεσε νὰ τῇ δώσῃ ἓνα Kirsch ὁ κ. Σπουργίτης, ἀγνοῶν ὡς φαίνεται τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ ποτοῦ, τῇ προσφέρει μειδιῶν μερικὰ fondans, τὰ ὅποια συνέλεξε μάλιστα ἐκ τοῦ πινακίου διὰ τῆς ἰδίως του καθίδρου χειρός, πράγμα τὸ ὅποιον ἔκαμε τὴν περὶ οὗ ὁ λόγος Κυρίαν νὰ τῷ στρέψῃ τὰ νῶτα πρὸς μεγάλην ἐκπληξιν τοῦ κ. Σπουργίτου, ὅστις τὴν ἐξέλαβεν, ὡς διηγείτο κατόπιν, ὡς πρωτότυπον ἀγγλίδα, θελήσασαν ἀπλῶς νὰ τὸν θέσῃ εἰς πειρασμόν!

Ἄλλ' ἡ παρουσία τοῦ κ. Σπουργίτου εἰς τινὰς συναναστροφάς, ὅπου οὔτε συγγενεῖς ὑπῆρχον ἢ ἂν ὑπῆρχον, δὲν κατῴρθον νὰ τοὺς γνωρίσῃ ἐλάμβανε χώραν δι' ἄλλων συνοπτικωτέρων μέσων. Ὅτὲ μὲν παρουσιάζετο δύο ὥρας ἐνωρίτερον πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην καὶ τῷ ἀνήγγελλεν ἀπροκαλύπτως, ὅτι εἰς ἀντιπρόσωπος τοῦ τύπου ἔδει ἀφεύκτως νὰ παρασταθῇ τὴν ἐσπέραν εἰς τὸν χορὸν καὶ ὑπεδείκνυε συγχρόνως ἑαυτὸν, ὅτ' ἐδὲ μετέβαινε κατ' εὐθείαν, ἐντελῶς ἀπρόσκλητος καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ χοροῦ, παρουσιάζετο παρὰ τινος πρὸς τὸν οἰκοδε-

σπότην και ἐξήγει τὸν λόγον τῆς παρουσίας του. Ἡ τελευταία μάλι-
σια αὕτη τακτική ἦτο και ἡ συχνοτέρα.

Ὅ,τι δὲ ἔκαμε τοὺς δυστυχεῖς ἀμφιτριώνας νὰ μὲνωσιν κεραυνόπλη-
κτοι τὴν ἐπιούσαν, ἦτο ἡ ἐκτενὴς περιγραφή τῶν τοῦ χοροῦ, ἣν ἀνεγί-
νωσκον ἐν τῇ ἐφημερίδι, ἐν ἣ πολλὰκις ὁ κ. Σπουργίτης ἐπέφερε λίαν
αὐστηρὰς κρίσεις και κατεφέρετο δεινῶς κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου, ὅς-
τις « ἂν και περιποιητικὸς δὲν ἐγνώριζε νὰ συνδυάζῃ τὴν ἀβρότητα
τῶν τρόπων μετὰ τῆς πολυτελείας τοῦ οἴκου του » ἢ « διεσκέδασαν
καλὰ, ἀλλὰ συνέβησαν και πολλὰ σπανδαλώδη ἐπεισόδια ». Τοιαύ-
της φύσεως φράσεις, ἐκφραζόμεναι παρ' ἀνθρώπου ἀγνώστου και παρει-
σάκτου, ἐπέφερον τὸ σκληρὸν ἀποτέλεσμα εἰς τὸν κ. Σπουργίτην μίαν
ἐσπέραν, ὅτε εἰσέβαλε διὰ τῆς αὐτῆς μεθόδου εἰς οἶκόν τινα, νὰ δεχθῇ
ἀντὶ περιποιήσεων μίαν κλωτσιὰν ἐπὶ τῶν δύο χελιδνωουρῶν τοῦ
φράκου του, ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν εἰσῆρχοντο μετ' αὐτοῦ
ἀβρόταται τινες δεσποινίδες, πρὸς μίαν τῶν ὁποίων μάλιστα ὁ κ.
Σπουργίτης ἔτρεφεν ἰδιαιτέραν συμπάθειαν.

Τὸ ἀτύχημα ὅμως τοῦτο, ὅπερ παρῆλθεν ἐν σιγῇ, φρονίμως ποιῶν
ὁ κ. Σπουργίτης, κατ' οὐδὲν μετέλλαξε τὴν τακτικὴν του, προσεπάθει
μόνον, ὅταν εἰσῆρχετο, διὰ τῆς αὐτῆς μεθόδου, εἰς οἶκον τινα, νὰ ἦ
μόνος, ὅπως ἂν ἐπαναληφθῇ παρομοία τις σκηνή, μὴ ὑπάρχωσι τοῦ-
λάχιστον και ἀδιάκριτα βλέμματα μαρτύρων.

Ἄλλ' ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς ὁ βίος του εἶχεν, ὡς βλέπετε, και ζοφώδεις φά-
σεις, ἀφ' ἐτέρου καθίστατο γλυκύτατος χάριν πάλιν τῆς ἐξόχου φαντα-
σίας τοῦ φιλάτου μας. Οὕτω κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ὁ κ. Σπουργί-
της ἠσθάνετο ἑαυτὸν σφόδρα ἐρωτευμένον, αἱ δὲ πηγαὶ τοῦ ἔρωτός
του ἦσαν ἐν βλέμμα, ἐν ἀθῶν μειδίαμα, μία φράσις : « διατὶ δὲν χο-
ρεύετε », « τί σοβαρὸς ποῦ εἰσθε ! » Ἐπὶ τούτων δὲ τῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ
ἐνδείξεων, ὁ κ. Σπουργίτης ἀνεγνώριζεν ἀμέσως προκλήσεις, συμπα-
θείας, ἔρωτας και ἤρχιζον οἱ ἀναστεναγμοί, αἱ μελαγχολίαι και οἱ
γλυκεῖς τοῦ ἔρωτος πόνοι, τὸ δὲ περιεργότερον εἶναι, ὅτι τὸ ἀντικεί-
μενον τοῦ ἔρωτός του οὐδὲ κἂν ἰδέαν εἶχε τῆς φλογός, ἣν ἀνῆψε. Καὶ
παρῆρχετο οὕτως ἰδεωδῶς ὁ χρόνος, μέχρις οὗ καμμία νέα φράσις παρ'
ἐτέρου ἀβροῦ προσώπου « διατὶ δὲν χορεύετε ; » ἔρριπτεν εἰς λήθην τὸ
πρῶτον φλογερὸν αἶσθημα και ἀνῆπτε νέον ἐξ ἴσου φλογερὸν, ἐξ ἴσου
ιδεῶδες. Εἰς τοιαύτας τινὰς περιστάσεις τοῦ βίου του ὁ κ. Σπουργίτης
παρουσίαζε χαρακτῆρα ἐντελῶς πρωτότυπον· ἐξέπεμπεν ὅλην τὴν χολῆν
του κατὰ τῆς παλαιᾶς ιδεώδους φίλης του, ἢ ὅποια τὸσον τὸν ἐτυ-

ράννησε καὶ ἐξύμνει τὰ κάλλη καὶ τὴν εὐγένειαν τῆς νέας διαδόχου. Ἐπειδὴ δὲ αἱ νέαι διάδοχοι ἐπήρχοντο ἀλλεπάλληλοι, ὅσον καὶ αἱ γνωσταὶ φράσεις, ὁ κ. Σπουργίτης εὕρισκετο εἰς αἰώνιον ἀγῶνα τοῦ μυκτηρίζειν καὶ ἐξυμνεῖν ἀπὸ πρωΐας μέχρι ἐσπέρας καὶ ἀκριβῶς ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα οὔτε ἐγνώριζον, οὔτ' ἐφαντάζοντο τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ κ. Σπουργίτου συμβαίνοντα.

Συνέβη ὁμως ἡμέραν τινὰ νὰ ἐνθαρρυνθῇ ὁ κ. Σπουργίτης καὶ ἠθέλησε νὰ ἐκδηλώσῃ τὸ αἶσθημά του εἰς τὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀγαπητὴν του, διὸ καὶ συναντήσας αὐτὴν ἐν οἰκίᾳ τινί, ὅπου εἶχε μεταβῆ πρὸς ἐπίσκεψιν, πλησιάζει καὶ τῇ λέγει ταπεινῇ φωνῇ μὲ τρέμοντα χεῖλη: «τί ὠραία ποῦ εἴσθε σήμερον!» Ἡ αἰφνηδία αὐτῆ φράσις, ἐκπεμφθεῖσα οὕτω καὶ παρ' ἀνθρώπου, ὃν πολὺ ὀλίγον ἐγνώριζεν ἡ κυρία ἐκείνη, τῇ προὔξενησε τοιαύτην ἐντύπωσιν, ὥστε πρὸς στιγμὴν ἐνόμισεν ὅτι ὁ κ. Σπουργίτης παρεφρόνησεν. "Ὅταν ὁμως ἐπίσθη ὅτι οὐχὶ παραφροσύνην, ἀλλὰ λατρείαν ἐξεδήλουν οἱ δύο ἐκεῖνοι φωστῆρες, ἔστρεψε δὲ ἀφ' ἐτέρου καὶ εἶδε τὴν μελαγχολικὴν στάσιν τοῦ κ. Σπουργίτου, τόσον κωμικὸς τῇ ἐφάνη, ὥστε μόλις συνεκράτησε τοὺς γέλωτας, οἵτινες καὶ ἐξέσπασαν ἐπὶ τέλους, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνετάραξε τὸν ἀτυχῆ Σπουργίτην τοσοῦτον, ὥστε τὴν φορὰν αὐτὴν ὅτε πῖλος, αἱ χεῖριδες καὶ ἡ βακτηρία πίπτουσι κατὰ γῆς συγχρόνως, ὁ δὲ κ. Σπουργίτης μετὰ μεγάλης παρρησίας πνεύματος καὶ εἰς ἀπάντησιν τοῦ εἰρωνικοῦ ἐκείνου ἀνακαγχασμοῦ, ἐπέδοθη εἰς τὴν περισυλλογὴν των, χωρὶς οὐδὲ κἂν νὰ καταδεχθῇ ν' ἀτενίσῃ τὴν σκληρὰν πρόφην ἀγαπητὴν του, — διότι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἔπαυσε πλέον νὰ τὴν ἀγαπᾷ, μεταγράψας αὐτὴν εἰς τὰς στήλας τῶν προφῶν.

Ἐκτοτε ὁ κ. Σπουργίτης ἔλεγε πρὸς τοὺς φίλους του, ὅτι θ' ἀφήσῃ πλέον τοὺς ἰδανικοὺς ἔρωτας καὶ θὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὰς ὑλικὰς ἀπολαύσεις, διότι ἡ γυνὴ εἶναι ἀναξία τοιούτων ὑψηλῶν αἰσθημάτων. Εἰς τὰς τοιαύτας ὁμως περιπλανήσεις του δὲν θὰ τὸν παρακολουθήσωμεν, λέγομεν μόνον ὡς ἐκ περισσοῦ, ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν ὁδὸν ὁ κ. Σπουργίτης ἀπέδειξεν ἔνστικτα, ἀντάξια τῆς ἀνατροφῆς καὶ τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων του.

Θέλομεν ὁμως τὸν ἀκολουθήσει, μεταπίπτοντες εἰς ἄλλο θέμα, εἰς τοὺς φιλολογικοὺς τοῦ ἀγῶνα. Ὁ κ. Σπουργίτης ἐθεώρησε πάντοτε καὶ θεωρεῖ αἶσχος τὴν ἀπόκτησιν οἰουδήποτε διπλώματος, εἴτε γυμνασιακοῦ εἴτε πανεπιστημιακοῦ. Εἶναι ἄνθρωπος, ὅστις ἔφθασεν εἰς ὅταν τὸν βλέπομεν σήμερον περιωπὴν μόνος του. Τοῦτο ὁμως δὲν τὸν

ἐμποδίζει ὄχι μόνον νὰ ἡμιλήῃ περὶ οἰουδήποτε θέματος, περὶ οἰασθῆ-
ποτε φιλολογίας καὶ νὰ γράφῃ περὶ παντός ζητήματος, εἴτε κοινωνι-
κοῦ, εἴτε στρατιωτικοῦ, εἴτε οικονομικοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ . . . ἀνορθο-
γραφῇ. Ἡ ἀνορθογραφία ἰδίως ἀποτελεῖ τὸ κύριον ἄλλας τῶν περι-
γραφῶν του, ἂν καὶ φροντίζει πάντοτε δι' εἰδικῶν ἀνθρώπων νὰ τῷ
ἀφαιρῇ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον. Κατόπιν ἔρχεται ἡ κριτικὴ αὐ-
τοῦ δεινότης. Ἐγγραψε τίς τι, ὠμίλησέ που, ἀμέσως αὐστηρὸς γίνεται
ἐλεγχος πάντων, πάντοτε δέ, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν σοβαρῶν ἐπικρί-
σεῶν του φέρει ὡς ἐπιχειρήματα καὶ παραπομπὰς εἰς ξένους συγγρα-
φεῖς γερμανούς, γάλλους, ἀγγλους, ἰταλούς, ἐνῶ, περιττὸν νὰ προστεθῇ,
ὅτι ὅλαι αὐταὶ αἱ παραπομπαὶ εἶναι ἐντελῶς φαντασιώδεις ὡς εἶναι
ἄγνωστα καὶ τὰ ἔργα τῶν μεγάλων αὐτῶν συγγραφέων εἰς τὸν ἴδιον
κ. Σπουργίτην.

Ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς ἔχει καιρὸν οὐδὲ θεωρεῖ ἀναγκαῖον ν' ἀντεπε-
ξέληθῃ κατὰ τῶν γραφομένων ὑπὸ τοῦ κ. Σπουργίτου, κατακτᾷ ἐπὶ
τέλους καὶ ὁ ἴδιος νὰ πιστεύσῃ, ὅτι οἱ συγγραφεῖς, οὓς ἐπεκαλέσθη
κατὰ τύχην, συμφωνοῦσι μὲ τὴν γνώμην του καὶ τὸ πρᾶγμα βαίνει
οὕτω πρὸς δόξαν τοῦ τε κ. Σπουργίτου καὶ τῶν παραπομπῶν του.

Ὅ,τι ὅμως ἰδίως χαρακτηρίζει τὸν κ. Σπουργίτην, εἶναι ἡ δεινότης
του εἰς τὸ περιγράφειν ἐπισήμους τελετάς, κηδεῖας, γάμους καὶ πανη-
γύρεις. Ἐκεῖ θ' ἀνεύρητε οὐχὶ πλέον τὸν Σπουργίτην σας, ἀλλ' ἕνα
γνήσιον Ταρταρὸν γαλάτην. Ὁ χρυσὸς παντοῦ ἀπαυγάζει, παντοῦ
βλέπει σαπφείρους καὶ ἀδάμαντας, χιλιάδας χιλιάδων ἀνθρώπων,
ἐκατοντάδας χιλιάδων ἀμαξῶν, ἐκατομμύρια ἐκατομμυρίων σημαῖων,
στρατιωτῶν, λογχοφόρων καὶ πάντες οὗτοι ἴστανται ταπεινοὶ πρὸ
τῆς . . . διαβάσεώς του. Τὸν ἐγνώρισαν βλέπετε καὶ ἐσάστισαν!

Καὶ μὴ νομίσητε ὅτι τὰ βλέπει ἢ τὰ γράφει κακῇ τῇ πίστει· παν-
τάπασιν· ἡ φαντασία του τὸν ἔπεισεν, εἶναι θῦμα φρικαλέον τῆς φαν-
τασίας του καὶ μόνον ἕνας καλὸς *θούρδουλας*, ἄπαξ τοῦ μηνὸς ἐπὶ μέ-
ρους τινὸς τοῦ σώματός του, δυνήθη ἴσως νὰ τὸν φέρῃ εἰς συναίσθη-
σιν. Ἀλλὰ τίς θὰ τολμήσῃ νὰ ἐγγίσῃ ποτὲ μίαν τοιαύτην εὐγενῆ
ὑπαρξίν.

Ἐχει ὅμως καὶ τὰ προτερήματά του ὁ κ. Σπουργίτης. Τρέφει ἀπει-
ρον σεβασμὸν πρὸς τὸν κύριόν του ὡς καὶ πρὸς πάντας τοὺς συνδεο-
μένους ὀπωσδήποτε πρὸς αὐτόν, δὲν ἐννοεῖ ποτὲ νὰ παραδεχθῇ τὸ
ἐπάγγελμά του, δὲν ἐννοεῖ δηλ. νὰ τὸν καλῶσι *ρέπορτερ*, ἐπάγγελμα
ἄλλως τε ἐντιμότερον, οὐδέποτε μεθύει, καὶ τὴν νύκτα ὅταν κοιμᾶται

οὐδέποτε ζητῆ νερό! Τὰ ἄλλα χαρίσματα, ἅτινα τῷ ἐδώρησεν ἡ φύσις, τὰ παραλείπομεν, ὅπως μὴ ἐρεθίσωμεν τὴν μετριοφροσύνην του.

Τοιοῦτος ἐν τραγελαφικῇ σκιαγραφίᾳ ὁ τύπος μας . . . πρὸς τὸ παρόν. Προϊὸν ξένων ἐθίμων εἰσαχθὲν ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ μὴπω ἐξευγενισθὲν, καὶ ὡς εἰς πάντα τὰ ἐκ τῆς ξένης, προσεκολληθήμεν ἐπὶ τῆς κακῆς αὐτῶν ὄψεως ἕως οὐ ἀργὰ ἀργὰ στραφῶμεν καὶ πρὸς τὴν ἄλλην. Ὁ κ. Σπουργίτης δὲν ἐγνώρισεν ἔτι τὴν ἀποστολὴν του, νομίζει ὅτι ὅλη ἡ ἐργασία του περιστρέφεται περὶ τοῦ πῶς νὰ ὁμιλῶσι δι' αὐτόν, ἐνῷ ἀκριβῶς τὸ δρῶν τοῦτο πρόσωπον ἐνὸς καλοῦ δημοσιογραφικοῦ φύλλου δέον νὰ μένη ἐντελῶς ἀφανές. Θεωρεῖ ὅτι ἡ ἐφημερίς, ἣν ὑπηρετεῖ εἶναι ὄργανον τῆς προαγωγῆς του, ἐνῷ ἀκριβῶς πρέπει νὰ συμβαίη τὸ ἐναντίον· αὐτὸς εἶναι ὄργανον τῆς προαγωγῆς τοῦ φύλλου, οὐτινος ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντα. Νομίζει ὅτι οἱ ἀναγινώσται συγκινοῦνται ἀναγινώσκοντες τί κάμνει, πῶς περνᾷ καὶ πῶς διασκεδάζει, ἐνῷ ζητοῦν ἀπλῶς νὰ μάθωσι τὰ νέα καὶ οὐδ' ἐνδιαφέρονται διόλου νὰ μάθουν τίς τὰ ἔγραψε. Τὸ ψεῦδος θεωρεῖ ἱκανότητα πρωτίστην καὶ ὑποθέτει ὅτι ὁ κόσμος δὲν τὸ ἐννοεῖ.

Ὁ χρόνος ὁ τὰ πάντα μεταβάλλων ἴσως μᾶς τὸν παρουσιάσῃ μίαν ἡμέραν ὑπὸ χρώματα εὐγενέστερα, ὀλιγώτερον πρόστυχα καὶ τὸ καταπράσινο ἐνδυμᾶ του μεταβληθῆ ἀργότερον εἰς γλυκύτερον (vert-bouteilles, πιθανὸν μάλιστα τὰ κατακόκκινά του νὰ τὰ ἴδωμεν . . . fraises-ecrases! Αὐτὰ πλέον εἶναι ἔργα τοῦ πανδαμάτορος.

* Ἄλλοτε, κύριε Σπουργίτη, ἐβλέπομεν τὰς πλείστας κυρίας μας καθ' ὁδὸν μὲ μελιτζανιά, τώρα ὡς πρὸς αὐτὸ ἐπολιτίστημεν, δὲν μένει πλέον ἢ ν' ἀνακράξωμεν ἐκ βάθους ψυχῆς καὶ πρὸς σε :

— Κύριε Σπουργίτη, βγάλε πλέον τὰ μελιτζανιά σου.

N. Γ. MANTZABINOS

ΕΚ ΤΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥ

Μὴ ζητεῖτε ποτὲ ἀπὸ κανένα νὰ σᾶς δώσῃ τὸν λόγον τῆς τιμῆς του.

— Ἐὰν ᾔηνε τίμιος, τὸ πρᾶγμα εἶνε περιττόν.

— Ἐὰν ᾔηνε ἀχρεῖας, εἶνε ἀνωφελές.

Ἡ ἀμάθεια τῶν μητέρων, προξενεῖ εἰς τὰ τέκνα μας περισσότερον κακὸν τοῦ ἀγαθοῦ, οὐτινος πρόξενος γίνεται ἡ στοργή των.